

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

התובע: ולדימיר קצמן

נגד

הנתבע: עמיר אסיאג

פסק דין

- 1
- 2 בפניי תביעה כספית נזיקית על סך - 33,400 ₪.
- 3
- 4 עניינה של התביעה, הוצאת לשון הרע עקב הכפשה וביוש בפומבי (Shaming), אשר, לפי הנטען בכתב
- 5 התביעה, ביצע הנתבע, כלפי התובע.
- 6
- 7 התובע הינו שוטר פעיל במשטרת התנועה, ומשרת במשטרת התנועה הארצית. לדבריו, הוא בעל וותק למעלה
- 8 מ-25 שנה והינו שוטר מוערך ומוכר ביחידה ובארגון בכלל.
- 9
- 10 הנתבע הינו תושב עפולה, העובד כנהג משאית.
- 11
- 12 בתאריך 16/10/18, באזור צומת העמקים, לכיוון יקנעם, במסגרת תפקידו כשוטר תנועה, הבחין התובע
- 13 במשאית שנוסעת בניגוד לכללי התנועה, באופן המסכן את יתר משתמשי הדרך. התובע פנה ועצר את
- 14 המשאית, על פי סמכותו כשוטר תנועה. הוא ביקש מהנתבע, את רישיון הנהיגה שלו, ותוך שהעמיד אותו על
- 15 העבירות שביצע, רשם לו דוחות תנועה.
- 16
- 17 בסיום רישום הדוחות, פנה התובע לחזור לניידת, התיישב בכסא הנהג והתכוון לפנות לדרכו ולהמשיך
- 18 בעבודתו. אולם, הנתבע ניגש לחלון הנוסע שלצד מושב הנהג, שהיה פתוח, והחל מפציר בתובע לבטל לו את
- 19 הדוח, במשך דקות ארוכות, תוך התעקשות לבטל את הדוח.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 התובע לא הסכים לכך, ובשלב מסוים החל בתזוזה לקראת נסיעה, או אז, נפל הנתבע במכוון לכביש, כאילו
2 נדרס על ידי הניידת "ועשה את עצמו פצוע כל זאת באופן מבוים" (כך לפי סעיף 7 לכתב התביעה). התובע
3 מסר כי הוא דיווח על כך מיד לממונים עליו.

4
5 מוסיף התובע וטוען בכתב התביעה, כי הנתבע עשה זאת, כדי לנקום בתובע, משום שהאחרון רשם לו דוח
6 תנועה. לא זו אף זו, הנתבע צילם את כל האירוע, ממצלמת הדרך שהייתה במשאית שלו ופירסם את הסרטון
7 בפייסבוק. בצד הסרטון, הוא פירסם את הכיתוב הבא: **"תשפטו בעצמכם שוטר תנועה או עבריין תנועה"**
8 ומתחת לכותרת מלל נוסף. התובע מוסר, כי סרטון זה זכה לעשרות תגובות ופוסטים בפייסבוק, רובן בגנות
9 המשטרה והתובע, **"תגובות פוגעניות למדי ומבזות"** (סעיף 10 לכתב התביעה). התובע מסביר בכתב התביעה,
10 כי בשל כבוד בית המשפט, הוא נמנע מהצגת תוכן התגובות הללו בכתב התביעה, אך הציג אותן במהלך
11 הדיון.

12
13 התובע טוען, כי לאחר הפצת הסרטון בפייסבוק, הוא זכה לעשרות פניות בקרב חבריו לעבודה ומכריו.
14 הסרטון הורד בשלב מאוחר יותר מהפייסבוק. לאור זאת, טוען התובע, כי הפצת הסרטון שלא היה בו אמת,
15 **"נעשה בכוונת מכוון כדי לפגוע בתובע, בשמו הטוב ובמשרתו, ובמבחן התוצאה הוא אכן פגע בו, השפילו**
16 **ברבים ועשה ממנו מטרה לשנאה לבוז וללעג בפני הבריות"**. לראיה, מפנה התובע לתגובות בפייסבוק שבצד
17 הפרסום.

18
19 על יסוד כל האמור, טוען התובע, כי מעשהו של הנתבע, מהווה עוולה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה –
20 1965, ומנוגד לכל נורמה חוקית אחרת, ועל כן עתר לחייב את הנתבע בפיצויים.

21
22 הנתבע טוען, כי דין התביעה נגדו להידחות, בהעדר כל עילה. לדבריו, תביעת התובע אינה אלא ניסיון מצדו
23 של התובע, להתעשר על חשבונו של הנתבע שלא כדין. לטענתו, התביעה קנטרנית וטורדנית, וחסרת כל יסוד.
24 אשר לסרטון ופרסומו, טוען הנתבע, כי הסרטון שפורסם, הינו תיעוד של אירוע אמיתי, במסגרתו דרס התובע
25 את הנתבע, וגרם לפציעתו, וזאת כשהתובע פעל כשוטר, ונהג ברכב משטרה. הנתבע פירסם את הסרטון,
26 שצולם ותועד במצלמת רכבו, אשר מותקנת ברכבו, ומתעדת את כל הנעשה בכביש בזמן הנהיגה. הנתבע
27 מוסיף וטוען, כי הוא נהג משאית מקצועי, המצלמה מותקנת על מנת לשמור על בטיחותו.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 הנתבע טוען כי פרסם את הסרטון, לאחר שנפגע קשות מהתנהגותו של התובע, שהינו איש משטרה המופקד
2 על האינטרס הציבורי, ואמור לכבד את החוק ולהתנהג בהתאם להוראות כל דין. לחילופין, טוען הנתבע, כי
3 פרסום הסרטון על ידו, חוסה תחת מספר הגנות המנויות בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965, ומפנה
4 להגנות הקבועות בסעיף 14 ובסעיף 15 (4) לחוק.

5

6 עוד הוא טוען, כי הוא פירסם את הסרטון לזמן מוגבל ביותר, ובתום לב, מתוך מטרה להצביע על התנהגותו
7 של איש חוק, ונתן לציבור לשפוט את מעשיו של השוטר. הוא לא ביצע כל עבירת תנועה, והדוח שניתן לו,
8 ניתן לו שלא כדין, והוא עומד על הוכחת חפותו. הנתבע מוסיף וטוען, כי על התובע לחשוף את תיקו
9 המשמעותי, בפני בית המשפט. כמו כן, ציין כי הגיש תלונה כנגד התובע למח"ש. הוא הדגיש, כי הוא לא רצה
10 לנקום בתובע, בשל הדוח, אלא פרסם דבר אמת, שהתרחש בפועל, וביקש שהציבור ייתן דעתו להתנהגותו
11 של התובע כשוטר, כפי שהדבר מונצח בסרטון. תוכן התגובות והפוסטים שפורסמו בעקבות הסרטון
12 בפייסבוק, אינו באחריותו של הנתבע, אלא זו דעתו של הציבור.

13

14 **דיון והכרעה:**

15 **התשתית הנורמטיבית:**

16 חוק איסור לשון הרע התשכ"ה 1965 מסדיר את הדין בנוגע לסוגיה הנדונה **(להלן: "החוק")**. לפי סעיף 7
17 לחוק, פרסום "לשון הרע" לאדם, או יותר, זולת הנתבע, מהווה עוולה אזרחית. סעיף 1 לחוק מגדיר "לשון
18 הרע" כדלקמן:

19

20 **"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול:**

21 **(1) להשפיל אדם בעיני הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז, או ללעג מצידם;**

22 **(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות, או תכונות המיוחסים לו;**

23 **(3) לפגוע באדם, במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו, או במקצועו;**

24 **(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית, או מוגבלותו".**

25

26 אשר לדרכי פרסום לשון הרע, אין ספק, כי לפי סעיף 2 (א) לחוק, פרסום של לשון הרע יכול שיתבצע ברשת
27 הפייסבוק או בכל רשת חברתית.

28

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

לפי הודאת הנתבע הוא פרסם פוסט בפייסבוק, שכותרתו ותוכנו הם כדלקמן :

"תשפטו בעצמכם!! שוטר תנועה או עבריין תנועה!!"

היום בתאריך 16/10/18 עצר אותי שוטר, בצומת העמקים. שוטר שהיה לבדו בניידת רשם לי דוח תנועה, והחזיר לי את רישיון הרכב ובנוסף את דוח התנועה.

ניגשתי לשוטר לרכב, ואמרתי לו שהשאיר אצלו את הדיסקיות טכוגרף ואיני יכול להמשיך לנסוע בלעדיו, השוטר לא התייחס אליי, ואמר לי לחזור לרכב, התעקשתי שיסביר לי למה הוא לא מחזיר לי אותם והשוטר התחיל בנסיעה, בזמן שאני נשען על הרכב ומדבר איתו.

לאחר שנפגעתי, הוא יצא מהניידת, ובמקום להציע עזרה הוא ניגש למשאית והתחיל לחפש עוד סיבות לתת לי דוח, ובסוף נתן לי [ה]זמנה לדין כעונש על כך שבכלל פניתי אליו ועזב את המקום...

אין לי שום טענה למשטרת ישראל, השוטרים עובדים לילות כימים, כדי לשמור עלינו, ואיני חושב שאלו פני המשטרה, אבל זה לא שירות לאזרח, שעליו מדברת המשטרה, זאת לא התנהגות של אדם שומר חוק. אין לי בעיה עם הדוח, יש לי בעיה עם ההתנהגות. רק לחשוב עם השוטר היה נשען על הרכב שלי ואני זה שהייתי נוסע... אין מקום לאנשים כאלו בשירות המשטרה!!".

בתגובה לפוסט זה, נרשמו מספר תגובות, אחת מהן היא התגובה הבאה :

"שוטר בן של ז... (ההשמטה שלי – ש.ב) פצצה לפרצוף והיה חותך לעצמו ביצה שאני יעזוב אותו כו... של אמא שלו (ההשמטה שלי – ש.ב), זקן מעפן תחזור לאסוף בקבוקים".

גדר המחלוקת:

הצדדים חלוקים בשאלה, האם פרסום הפוסט האמור, עולה בנסיבות, לכדי עוולת "לשון הרע", כמשמעות דיבור זה לפי החוק והדין הנוהג בסוגיה זו, וככל שהתשובה לכך היא בחיוב, האם עומדות לנתבע ההגנות להן גרס, בשל הפרסום האמור.

האם הפרסום הפוסט ברשת הפייסבוק מהווה לשון הרע ?

אקדים ואציין, כי לעמדת, מחומר הראיות שבפניי, עולה כי הנתבע ביצע פרסום של לשון הרע. לקביעתי, עולה ברורות מהראיות, כי הנתבע ביקש לחלץ עצמו, ויהי מה, מדוחות התנועה שרשם לו השוטר (התובע). הוא הגיע לניידת והחל מתווכח עם התובע, לכשהבין כי האחרון אינו מתכוון לבטל לו את הדוחות, ובכוונתו לעזוב את המקום, הוא ביקש להסלים את האירוע, ועבר "מדיבורים למעשים", עשה עצמו נופל על הכביש,

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 דבר שלא היה לו יסוד ושחר, על מנת "להפוך את הקערה על פיה", ולהפוך מחשוד בביצוע עבירות תנועה,
2 שבגינן עוכב ע"י השוטר, לקורבן של התנהגות אלימה של שוטר התנועה (התובע). תכליתו של מהלך זה מצד
3 הנתבע, הייתה, להלך אימים על השוטר, שלא השתכנע, קודם לכן, במתק שפתי הנתבע, לבטל את הדוח,
4 יאות עתה, נוכח "ההסתבכות התאונה", לבטל את הדוחות שרשם לו. ברם, השוטר דיווח כדין על האירוע
5 ולא ביטל את הדוחות.

6
7 בית המשפט בחן את הסרטון בקפידה, ומצא שהסרטון אינו משקף תיעוד נכון ואמיתי של "תאונה", אלא
8 ביום נפילה ארצה מתוך מטרה ותכלית לבטל את הדוחות שנרשמו לחובת הנתבע. בסרטון נראה הנתבע,
9 רוכן, מכופף את פלג גופו העליון, מצד חלון הנוסע בניידת שהיה פתוח, מחזיק במסמכים, ומתווכח עם
10 התובע, ומיד כשהניידת מתחילה לזוז אט אט קדימה, ללא שום סיבה נראית לעין, נופל הנתבע ארצה,
11 ומתגולל על הארץ, הניידת נעצרת. אין עדות לפגיעה/פציעה כלשהי מהניידת בנתבע ו/או לעליית גלגלי
12 הניידת על רגליו המצדיקה טענת "דריסה".

13
14 הנתבע בחר שלא לפנות בתלונה מיידית למח"ש, על "דריסתו" כביכול ע"י השוטר, הוא עשה כן, רק כחודש
15 וחצי לאחר האירוע (ראו בהרחבה בהמשך), כשהבין שיתכן שהסתבך בפרסום לשון הרע. תחת פניה מסודרת
16 למח"ש, מיד עם קרות האירוע, הוא מיהר ופירסם את הפוסט, ברשת הפייסבוק, צירף את הסרטון, המתעד
17 כביכול, את "התאונה" בה "נדרס", בקריאה לציבור "לשפוט" בינו לבין השוטר, ולבחון באם השוטר הוא
18 "שוטר תנועה או עבריין תנועה".

19
20 הפרסום ברשת הפייסבוק כלל פוסט, אליו צורף הסרטון והקיף ציבור נרחב. הפוסט נקב בשאלה לכאורה,
21 המרמזת על היות התובע עבריין תנועה, בשים לב לסרטון שצורף, אשר הזמין את הצופה, להסיק את
22 עבריינותו של התובע, נוכח הנחזה בסרטון. דא עקא, כי הסרטון אינו משקף את האמת. הפוסט שפירסם
23 הנתבע, כיוון לכך שלא מדובר בשוטר תנועה אלא בעבריין תנועה, ועל כן, יש בו כדי להשפיל את השוטר בעיני
24 הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז, או ללעג מצדם.

25
26 עדות ברורה לכך, הינן התגובות הגסות והמכפישות, להן זכה השוטר עקב פרסום הפוסט, במיוחד התגובה
27 שצוטטה לעיל, המעידה על כך, שהפוסט גרם לכך, שהתובע נתפס בעיני הציבור, כעבריין תנועה, ברשות

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 החוק, כפי שכיוון הנתבע בדבריו המרומזים. לכן, לפי לשונו של החוק, עולה הפרסום לכדי לשון הרע, כמובנו
2 של דיבור זה לפי החוק.

שאלת תחולתה של הגנת "אמת בפרסום":

5 הנתבע טוען להגנתו לתחולתה של הגנת "אמת בפרסום" הקבועה בסעיף 14 לחוק כי הוא פרסם "תיעוד
6 אמיתי של אירוע אמיתי", אשר "במסגרתו דרס התובע את הנתבע וגרם לפציעתו" (סעיף 6 לכתב ההגנה).
7 על דברים אלה, חזר הנתבע בעדותו בבית המשפט, לאחר שהוזהר לומר אמת.

9 סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן:

11 "במשפט פלילי או אזרחי תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפרסום היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי;
12 הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

14 אחזור ואציין, כי לא מצאתי את הסרטון אמין ומשקף נכונה קיומה של תאונה ו/או פגיעה כלשהי בנתבע.
15 כפי שכבר צוין, למרות שהנתבע טען כי "נדרס" ע"י השוטר, לא מיהר והגיש תלונה למח"ש, כפי שכל אדם
16 סביר היה נוהג. הוא נמנע מכך. רק כחודש וחצי לאחר האירוע, כאשר הבין שבעקבות הפוסט שפירסם הוא
17 עלול להסתבך בעוולת לשון הרע, הגיש תלונה, כדי שזו תשמש, כנראה, צינה ומגן לפרסום נשוא תביעה זו.

19 בית המשפט הורה להביא לפניו את תיק מח"ש וחקירת האירוע, על מנת לבחון, אל נכון, מה היו ממצאיה
20 של היחידה החוקרת של משרד המשפטים, ואף ביקש לבחון האם החליטה היחידה, להמליץ להעמיד את
21 את השוטר (התובע) לדין משמעת. ברם, מחקירת האירוע עלו תמיהות רבות, בלשון המעטה. כך למשל, טען
22 הנתבע כי כתוצאה מנפילתו ארצה: "השתפשפה לי היד ויצא לי קצת דם, לא משהו רציני, מרפק ימיני"
23 (הודעה מיום 22.11.18 שורה 23). אך מיד לאחר מכן, כאשר נשאל אם הוא ניזקק לטיפול רפואי, השיב
24 בשלילה, ואף לא הציג כל אסמכתא רפואית לפציעה כלשהי. כאשר נשאל בחקירתו, מדוע נזכר להתלונן על
25 השוטר למעלה מחודש לאחר האירוע, דבר שיש בו כדי להשפיע על כנות דבריו, (ומתיישב יותר עם רצונו
26 לחפות על הפרסום שעשה), השיב לחוקר שלא רצה להתלונן. אחזור ואדגיש, כי מדובר בנתבע שטען שנדרס
27 ע"י השוטר, וקרא בפומבי, לכל הציבור, מעל בימת הפייסבוק, לשפוט באם מדובר בשוטר תנועה או עבריין
28 תנועה.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1
2 מהחומר שהובא בפני בית המשפט עולה, כי גם לאחר בדיקת האירוע הנטען, מצאה היחידה החוקרת, שאין
3 מקום לחקור את השוטר באזהרה, כלל וכלל, דבר שהינו חריג ביותר, מקום בו מואשם שוטר ע"י אזרח
4 בגרימת פציעה, קל וחומר דריסה. היחידה החוקרת מצאה להדגיש בפני בית המשפט, כי אף לא מצאה לנכון
5 להמליץ על העמדתו של השוטר לדין משמעתי וכך צוין בפני בית המשפט:
6
7 "נבהיר כי אנחנו לא גבינו הודעה ממר קצמן (השוטר – ש.ב.) ולא חקרנו אותו באזהרה. כמו כן, לא התקבלה
8 על ידנו החלטה להעביר את התיק למשמעת אלא רק לאת"ן צפון, כאמור".
9
10 יצוין, כי התיק נגנז ע"י היחידה החוקרת, והנתבע לא הגיש ערר על החלטתה זו, על אף שהוא ער לה, ועל אף
11 זכותו לעשות כן.
12
13 עדותו של הנתבע בבית המשפט אודות התרחשות האירוע, הייתה אף היא, נעדרת אמינות, והוסיפה רובד
14 נוסף לחוסר המהימנות של גרסתו. ומכאן, שלא מדובר בתיעוד של דבר אמת, אלא ההיפך מכך.
15
16 זאת ועוד, הנתבע טען כי הוא "לא ביצע כל עבירות תנועה והדוח שניתן לו ניתן שלא כדין" (סעיף 15 לכתב
17 ההגנה). ברם, בעדותו בבית המשפט הסתבר, כי הוא נשפט על עבירות תנועה מאירוע זה, ולפי דבריו אף קיבל
18 בגינן עונש (עמ' 2 לפרוטוקול שורות 10 ו-11).
19
20 בנוסף, הנתבע טען, בפוסט שפרסם, שהוא פנה וניגש לניידת, דיבר עם השוטר, על מנת לשכנעו, שיחזיר לו
21 את דיסקיות הטכוגרף, וכך כתב בפוסט: "ניגשתי לשוטר, לרכב, ואמרתי לו, שהשאייר אצלו את דיסקיות
22 הטכוגרף ואיני יכול להמשיך לנסוע בלעדיו, השוטר לא התייחס אליי ואמר לי לחזור לרכב, התעקשתי
23 שישביר לי למה הוא לא מחזיר לי אותן, והשוטר המשיך בנסיעה, בזמן שאני נשען על הרכב, ומדבר איתו".
24
25 אלא שבכתב ההגנה, אותו אימת ועליו חזר בעדותו בבית המשפט, מסר גרסה אחרת. שם טען כי הדוח נרשם
26 נגדו: "...ללא כל זכות וללא הצדקה וכי הוא ניסה לשכנע את התובע (השוטר – ש.ב.) שמדובר בדוח לא
27 מוצדק. ברם התובע התעקש וסירב לשמוע את הנתבע ולהתייחס לפנייתו... התובע החל בנסיעה בעוד

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 הנתבע נשען על הרכב ומשוחח עימו ובכך פגע בנתבע ועלה על רגלו וגרם לפציעתו" (סעיפים 16 ו-17 לכתב
2 ההגנה).

3
4 דברים אלה, מעבר להיותם סותרים באופן חזיתי האחד את השני, לא עלו בעדותו הראשית של הנתבע בבית
5 המשפט, אשר הדגיש כי הוא פרסם את הסרטון בפייסבוק לצד הפוסט, כי הרגיש שפגעו בו, וכדבריו: "אני
6 הרגשתי שאיש חוק עשה מה שהוא רוצה. אני פרסמתי בפייסבוק, הרגשתי שפגעו בי, תייגתי את משטרת
7 ישראל, אמרתי אולי הממונים יראו. אמרתי תשפטו בעצמכם, אני לא קיללתי, לא הכפשתי, מדובר
8 בשוטר" (עמ' 2 שורות 4 – 6; ושורת 25 – 26).

9
10 כסיכום ביניים, אציין כי, לא נטענה בעדותו בבית המשפט, כי השוטר "עלה" עליו עם הניידת, מהסרטון
11 רואים בבירור שאין הדבר כך. לא הוצגה כל תעודה רפואית לאותה "פציעה" שנטענה בכתב ההגנה. ישנה
12 סתירה חזיתית ביחס לגרסת הנתבע. במקום אחד טען, כי דרש את דיסקת הטכוגרף ולכן פנה לניידת
13 והתווכח עם השוטר, ובמקום אחר טען, כי הדוח שניתן לו, לא היה מוצדק, וזו הסיבה שפנה לניידת והתווכח
14 עם השוטר. הנתבע כבש את תלונתו בדבר דריסתו ורק לאחר הפרסום בפייסבוק, כחודש וחצי לאחר האירוע,
15 נזכר לפנות בתלונה, על מנת שזו תשמש לו עיר מקלט במקרה של תביעה. מחקירת האירוע ע"י מח"ש עלה
16 כי אין בתלונה זו ממש, עד כדי כך, שהחוקרים אף לא המליצו להעמיד את התובע לדין משמעתי.

17
18 אדגיש, כי לא מדובר בפרטי לוואי, שאין בהם פגיעה של ממש, כלשון סייפת הוראת סעיף 14 לחוק, אלא
19 במכלול פרטים משמעותיים, שכן הדבר אשר עומד במוקד העניין, הוא לכאורה התנהגותו הלא חוקית של
20 השוטר, אשר כפי שפירסם הנתבע, דרס אותו.

21
22 לכן, לקביעתי, לא מדובר בפרסום אמת, ולכן לא חלה ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע.

שאלת תחולתה של הגנת "הבעת דעה":

25 מוסיף הנתבע וטוען, כי לחילופין, חלה בעניינו ההגנה הקבועה בסעיף 15 (4) לחוק, הואיל והוא הביע דעה
26 בתום לב, על התנהגות השוטר, שהיה בתפקיד רשמי ובשירות הציבור.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, תהא זאת הגנה טובה, אם הנאשם או הנתבע, עשה את הפרסום בתום לב, באחת הנסיבות האלו:

....

(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע, במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".

לפי סעיף 16 (א) לחוק, משעה שמוכיח הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות הקבועות בסעיף 15 לחוק, וכאשר הפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.

לפי סעיף 16 (ב) לחוק, חזקה על הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם הפרסום לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו, או שהדבר לא היה אמת והוא לא נקט, לפני הפרסום, באמצעים על מנת לבחון אם הוא אמת, או שהוא התכוון ע"י הפרסום לפגוע "במידה גדולה משהיתה סבירה" בערכים המוגנים בסעיף 15 לחוק.

כאמור, בחנתי את מכלול הראיות שבפניי, ומהן עולה, כי הפרסום שעשה הנתבע, לא היה פרסום בתום לב, ההיפך מכך. הסרטון שצילם הנתבע בעצמו מוכיח, כי גרסתו של הנתבע אינה אמת. אין כל ממש באותה "תאונה" שעל תכליתה האמיתית עמד בית המשפט לעיל. בנוסף, כפי שכבר צוין, גלגלי הניידת, לא עלו על כף רגלו, או על חלק כלשהו מגופו של הנתבע, כך שגם בעניין זה הטענה שהוא "נדרס", אין בה אמת. ויודגש, כי לא הוגשה כל ראיה רפואית שיש בה כדי לרמז על פציעה כלשהי, וזאת משום העובדה הפשוטה, שלא היה מגע פוגעני כלשהו, בין תנועת הניידת קדימה, לבין גופו של הנתבע. העיתוי של הנפילה לכביש מצד הנתבע, לאחר הויכוח על ביטול הדוחות, שלא הניב את התוצאה המיוחלת, גם הוא מדבר בעד עצמו.

בנוסף, לא היה אמת בשלל יתר הטענות שהעלה הנתבע. הנתבע טען שהוא ניגש לניידת, על מנת לבקש מהשוטר ששייב לו את דסקיות הטכוגרף, אך טענה זו סותרת את האמור בכתב ההגנה, שם הסביר שהוא ניגש אליו, והתווכח איתו כי לטענתו לא ביצע כל עבירת תנועה, והדוח שניתן לו, ניתן לו שלא כדין, והתובע התעקש וסירב לשמוע את דבריו, ולהתייחס לפניותיו, לא עלה כלל ולו ברמז, עניין הוויכוח על דסקיות

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 הטכוגרף. לא זו אף זו, הנתבע טען שהוא לא ביצע "כל עבירת תנועה" ולכן השוטר התעמר בו כשרשם לו את
2 הדוחות. ברם, הנתבע עצמו, מסר בעדותו לבית המשפט, שהוא שכר את שירותיו של עורך דין אשר ייצג אותו
3 בעניין זה, הוא נשפט על הדוחות, הורשע ושילם קנס.

4
5 מכאן שלא מתקיים התנאי הבסיסי בהגנה הקבועה בסעיף 15 (4) לחוק, והיא שהפרסום יעשה בתום לב ו/או
6 לא היה בפרסום אמת והנתבע לא האמין באמיתותו, ולכן חזקה עליו שהוא נעשה בחוסר תום לב (סעיף 16
7 (ב) לחוק), ולכן לא עומדת לנתבע הגנה מפני הפרסום.

8
9 בנוסף, ולמעלה מן הדרוש, אציין, כי אינני סבור, כי מדובר בהבעת דעה על התנהגות הנפגע, כמשמעות דיבור
10 זה בסעיף 15 (5) לחוק.

11
12 הציון בכותרת הפוסט "שוטר תנועה או עבריין תנועה" בצירוף סימני קריאה, אינו יכול לחסות תחת
13 הכותרת "הבעת דעה". משעה שהנתבע עצמו מחליט להוסיף את המילים "עבריין תנועה", הוא רומז על
14 תיוג התובע, כעבריין תנועה, כך וביתר שאת, כאשר הוא מפרסם לצד הכותרת והפוסט הזה, סרטון, אשר
15 לכאורה, משקף בעיני הצופה התמים, אירוע שבו הנתבע נפגע על ידי הניידת בה נהג התובע, בו הוא נראה,
16 נופל ומתגולל על הכביש, אוחז את רגליו ונאנק מכאבים. בנסיבות כאלה, באמצעות מצג השווה שיצר, מזמין
17 הנתבע, את הצופה, להסיק, שהשוטר עבריין תנועה, שכן הוא נסע ודרס את הנתבע. ברם, אין בסרטון שמץ
18 של אמת, כפי שהובהר לעיל.

19
20 לכך מתווספת התרשמות בית המשפט מגרסתו העגומה של הנתבע, שלא נמצא ליתן בה אמון כלשהו, הואיל
21 ולעמדתי הוא לא גרס אמת, כאשר טען שנפגע בתאונה, או נפל עקב הנסיעה קדימה של השוטר (נסיעה איטית
22 ביותר). מכאן שלא מדובר "בהבעת דעה על התנהגות הנפגע" אלא בגניבת דעתו של הצופה/הקורא ע"י מצג
23 שווא ובקביעה משתמעת כי השוטר הוא עבריין תנועה.

24
25 עוד סובר הנתבע, כי באמצעות המילים "תשפטו בעצמכם", נשללת עוולת לשון הרע, הואיל והוא נתן,
26 כביכול, לציבור לשפוט, את מעשיו של השוטר, כפי שהם משתקפים בסרטון, ובכך אך שיקף את המציאות
27 כהווייתה. דומני, כי לכך נמצא מענה בנימוקים שפירטתי לעיל. לא מדובר בתיעוד המשקף אמת. בנוסף,
28 הוספת המילים "תשפטו בעצמכם", איננה מפקיעה את הפרסום האסור, שעה שביסודו של פרסום זה,

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

התנהגות חסרת תום לה, וכאמור, עובדה היא שחלק מהציבור הגיב באופן פוגעני, מכפיש ומבזה למדי ובגנות השוטר, נוכח המצג העובדתי חסר השחר. זוהי דרך מתחכמת לפרסם לשון הרע, תוך הסתתרות מאחורי סימן שאלה או קריאה, תוך מתן אפשרות, כביכול, לציבור, לשפוט בעצמו, כשהתשובה בגוף השאלה "שוטר תנועה או עבריין תנועה".

שאלת תחולתה של הגנה אחרת שלא הועלתה ע"י הנתבע – "הגנת עניין אישי כשר":

על אף שהנתבע לא טען להגנתו את תחולתה של הגנה זו, בחן בית המשפט את תחולתה. לאחר בחינה זו, לא נמצא כי הגנה זו, הקבועה בסעיף 15 (3) לחוק, עומדת לנתבע. שכן, לפי הפסיקה, על מנת שהגנה זו תחול, צריכים להתקיים ארבעה תנאים:

- קיומו של עניין כשר אשר הגנתו הצדיקה את הפרסום;
- תוכן הפרסום נועד להגן על אותו עניין;
- הפרסום הופנה רק לאותו ציבור רלוונטי;
- הפרסום נעשה בתום לב.

(ת"א (מחוזי ת"א) 2114/08 פנינה שפיגל נ' ריקי שחם-רביצקי (2015).

הפסיקה שללה את תחולתה של ההגנה כאשר מדובר היה בהקשר מלאכותי (ת"א (מחוזי מרכז) 7394-07-10 טרייד אין השרון נ' אליעזר ג'רסי (2014).

בנדוננו, מכל הנימוקים המפורטים לעיל, שעיקרם חוסר תום הלב, לא מצאתי שיש תחולה להגנה כלשהי מפני פרסום לשון הרע, ולפיכך יש לקבוע כי הנתבע עיוול כנגד התובע ופרסם בגנותו פרסום שיש בו לשון הרע.

שאלת הפיצוי:

סעיף 7א (ב) לחוק, קובע כדלקמן:

"במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק".

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

יצוין, כי סעיף 7א (ג) לחוק, מוסיף וקובע כדלקמן:

"במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח, כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום באמור בסעיף קטן (ב) ללא הוכחת נזק".

ודוק, הסכומים בהם נוקב החוק, אינם מחייבים לפוסקם, כל אימת שמוכח פרסום העולה לכדי לשון הרע. החוק קובע כי בית המשפט רשאי לפסוק את הפיצוי הקבוע בחוק. נפסק, כי הוראות החוק האמורות, מעניקות לבית המשפט, את מרחב שיקול הדעת (פר"ק 11-03-43454 (מחוזי-ירושלים) עו"ד שמואל אפל נ' נאות הפיסגה מודיעין עילית בע"מ בפירוק, כב' השופט ד. מינץ, שם בפסקה 35 (2013)).

אשר לתכליות העומדות ביסוד הפיצוי, ישנן שלוש תכליות מרכזיות, בפסיקת פיצוי בעוון פרסום לשון הרע:

(א) תכלית תרופתית - השבת המצב לקדמותו טרם הפרסום הפוגע;

(ב) תכלית חינוכית-הרתעתית – כשמה כן היא, או כפי שנפסק, "שיחנכו את הקהל ויחדירו לתודעתו כי שמו הטוב של אדם, בין אם הוא איש פרטי ובין אם איש ציבור אינו הפקר" (ע"א 30/72 פרידמן נ' סגל, פ"ד כז (2), 225, 244).

(ג) תכלית עונשית אשר נכרכת לעיתים בתכלית החינוכית-הרתעתית, והקשורה יותר, לכוונת הזדון שעמדה בפני המפרסם (ע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (2006), שם בפסקה 32; ע"א 802/87 נוף נ' אבנרי, פ"ד מה (2), 489, 493-494; א. שנהר, לשון הרע: הדין המצוי והרצוי, 369-370; תומר קרמרמן, שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו: פיצויים ללא הוכחת נזק בחוק איסור לשון הרע, משפטים מג 899, 903-902).

אשר לאמות המידה בהערכת פיצוי עקב לשון הרע, אלה מבקשות לבחון את טיבו של הפרסום הפוגע; אמינותו; מידת הפגיעה שלו; מעמד הנפגע בקהילה; ההשפלה שחוה; התנהגות הצדדים וכיוצ"ב (ע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה (5) 510).

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1 על יסוד תכליות ואמות מידה אלה, אבחן את שיעור הפיצוי הראוי בנסיבות המקרה הנדון, תחילה סקירה
2 קצרצרה של פסיקה, ממקרים דומים. אציין כבר עתה, כי אין חפיפה עובדתית בין הפסיקה המובאת לנדונו,
3 וכידוע, כל מקרה לנסיבותיו, אך יש בה כדי ללמד על רוח הפסיקה:

4
5 • בת"א (שלום פ"ת) 15051-06-13 **יניב כהן נ' אסף יצחק** (2016) – פסק בית המשפט 76,000 ₪ לאחר
6 שנקבע כי הנתבע הגיש תלונת סרק למח"ש כנגד התובע בטענה שהשוטר גנב לו כסף מהרכב.

7
8 • בת"א (שלום טבריה) 39948-07-13 **אברהם שביט שטריט נ' חיים חלוויה** (2015) פסק בית המשפט
9 25,000 ₪ לאחר שהנתבע פרסם כתבה פוגענית כנגד מתנדב במשטרה וזאת בעקבות דוח שרשם לו
10 האחרון. בית המשפט התחשב שם באמירות פוגעניות שנאמרו ונגעו לתפקודו, השכלתו וכשרונו של
11 התובע ששמו הוכפש.

12
13 • בת"א (שלום צפת) 41040-10-14 **אלחזד נ' אסולין ואח'** (2016) פסק בית המשפט 24,000 ₪ לחובת
14 הנתבעים 1, 3, 4 ו- 14,000 ₪ לחובת הנתבע 2 שפרסמו ברשת הפייסבוק פרסומים פוגעניים בגנות
15 שוטרים שלטענתם היכו אדם ללא כל סיבה סבירה. גם שם, כמו כאן, טענה הנתבעת 1 כי רצתה
16 להביא את הדברים בפני הציבור, בבחינת 'זכות הציבור לדעת', ובפוסט שפירסמה, כתבה, בין היתר
17 (השגאות במקור – ש.ב.): "...אם אלו הם אנשים החוק ואלו הם פניה של המדינה אני פשוט
18 מתביישת. אך מאידך כל כולי מאמינה כי הצדק יצא לאור והחוק שווה בפני כל אזרחי ישראל כולל
19 שוטרים ואנשי חוק !!! אני מכס שתפו שכולם ידעו ויבינו מי הם באמת אותם ה"שוטרים"
20 הנאלחים הללו !!!". בית המשפט לא ראה בכך הצדקה לפרסום הדברים וכאמור חייבם בפיצויים.

21
22 הנתבע טען כי התביעה קנטרנית ורמז לכך שהיא הוגשה על מנת לסכור את פיו, ובבית המשפט טען כי על
23 בית המשפט לאפשר הבעת דעה מהסוג הנדון. יש לדחות את טענה זו.

24
25 מעשיו של הנתבע עולים כדי לשון הרע, הם לוו בהתנהגות שאינה עולה בקנה אחד עם תום לב ואף למעלה
26 מכך, כפי שהובהר בהרחבה לעיל. חופש הדיעה והביטוי, הם מאבני היסוד של שיטת משפטנו, אך חופש
27 הביטוי אינו חופש השיסוי וההכפשה, בהינף מקש, ברשתות החברתיות. כבודו של אדם וזכותו לשם הטוב,

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

אף הם הינם ערכי יסוד בשיטתנו, עוד מקדמת דנא, ולכן, יש להקפיד בשמו הטוב של אדם ובכבודו, טרם מתן דרור לכל השתלחות פוגענית ולא מכבדת בשמו, המבקשת לחסות תחת חופש הביטוי. לכן, אין בפסק הדין אפקט מצנן, אלא הצבת גבולות, בין לגיטימי ללא לגיטימי, תוך הגנה על הערכים המוגנים החוסים בחוק איסור לשון הרע. ואפנה בהקשר זה לדבריו של כב' הנשיא ד"ר א. אברהם, בדחותו את הערעור שהוגש על פסק הדין בענין **אלחדד נ' אסולין** הנ"ל, שם אמר את הדברים הבאים, היפים גם לענייננו:

"...מתוך ציון שמם של השוטרים בפרסומים הללו, בהתרסה ובמפגיע, עולה בבירור רצונם של המערערים לבייש את השוטרים (SHAMING), על מנת לפגוע בהם ובעבודתם כשוטרים, תוך קריאה של המערערים "לשתף", על מנת שימשיכו קוראי דברי השטנה, ימשיכו לפרסם את הדברים, וההזמנה גם נענתה על ידי הקוראים. פסק הדין של בית המשפט השלום איננו מהווה "סתימת פיו" של מי שמבקש להביע דעה לגיטימית כפי שטוענים המערערים, כי אם סתימת פיו של מי שבדבריו מבקש להכפיש לבזות ולהשפיל את זולתו, על מנת לפגוע בו" (ע"א 16-10-36021, פס"ד מיום 23/2/17, שם, בפסקה 20 לפסק הדין).

כאמור, לעמדתי, עולה ברורות מהראיות, כי הנתבע ביקש לחלץ עצמו, ויהי מה, מדוח התנועה שרשם לו השוטר (התובע), ולכן פעל כפי שפעל, לא אחזור על הדברים שפורטו ונומקו באריכות. תחת פניה מסודרת למח"ש מיד עם קרות האירוע, מיהר הנתבע ופירסם את הפוסט ברשת הפייסבוק, צירף את הסרטון המתעד את "התאונה" בה "נדרס", כביכול, בקריאה לציבור "לשפוט" בינו לבין השוטר, ולבחון באם השוטר הוא "שוטר תנועה או עבריין תנועה". זהו פרסום לשון הרע לכל דבר ועניין, בתחום, תוך ניסיון לשוות לפרסום הפוגע, עניין ציבורי או הבעת דעה, והותרת השיפוט, כביכול, בידי ציבור הנחשפים לפרסום. אלא שבפועל, הסרטון שעמד ביסוד הפרסום, וכלל עובדותיו של האירוע, התבררו כמצג שווא, אשר אינן משקפות את האמת, כמפורט לעיל (הדריסה המבוזמת, עבירות התנועה שבפועל אכן בוצעו ע"י הנתבע, ועוד).

על רקע זה, נראה כי ביסוד הפרסום, הייתה כוונת זדון. השפעתו של הפרסום עוררה זעם בציבור וגררה תגובת פוגעניות בשוטר (התובע). התנהגותו של הנתבע לקתה בחוסר תום לב מובהק. השוטר הינו שוטר תנועה הפוגש ציבור נהגים רב ולדבריו רבים ממכריו נחשפו לפרסום הפוגע.

לצד דברים אלה, יש לקחת בחשבון כי הפרסום לא נקט בשפה בוטה ובהשמצות, ואף לא נקב בשמו של התובע. הפרסום הוסר ע"י הנתבע.

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ת"ק 19-04-34895 קצמן נ' אסיאג

1

2 לפיכך, מדובר בפרסום, אשר נוכח תוכנו, טיבו, מרכיביו, השלכותיו, ונסיבותיו, מצוי בחלק הנמוך יותר, של
3 מתחם אירועי לשון הרע, הנדונים בפסיקה בהקשר הספציפי הזה (פרסום לשון הרע עקב רישום דוחות ע"י
4 שוטרי תנועה), ובהתאם למיקומו במתחם זה נגזר שיעור הפיצוי בגינו.

5

6 בנסיבות אלה, לאור הוראות החוק והדין, נמצא לקבוע פיצוי הולם וראוי בסך של - 10,000 ₪.

7

8

9

סוף דבר:

10 אני מחייב את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך של 10,000 ₪ בצירוף הוצאות משפט בסך של - 500 ₪.

11 סכומים אלה ישולמו בתוך 30 יום מהיות ומאותו מועד ישאו ריבית והפרשי הצמדה כחוק.

12

13 הודעה לצדדים זכותם לפנות בבקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 15 יום מיום המצאת פסק

14

הדין לידיהם.

15

16 המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים בדואר רשום + אישור מסירה.

17

18

19

ניתן היום, כ' חשוון תש"פ, 18 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

20

שלמה בנג'ור, שופט

21

22

23

24